DUBEN - MĚSÍC SCI-FI ! !

ZA PARCON KRÁSNĚJŠÍ !

Z obsahu druhého čísla:

Překlady: J.A.Zajdel-Utopie; H.B.Fyfe-Budiž světlo; povídaní o A. Krzepkowském; původní povídky: Pod našimi okny , Přejme jim úspěch; recenze: A.C.Clarke , F.Běhounek .

1984

2

vědeckofantastický zpravodaj a informátor

---

vydává V i l l o i d u s , SFK MFF UK

---

neperiodický-pro vlastní spotřebu-zdarma

+++ OBRAZY DIMITRA JANKOVA +++

...studené...neosobní..ujde to...fajn...nádhera...

Celé spektrum názorů jsem vyslechl, když jsme v Pardubicích vybalili z beden devatenáct obrazů bulharského malíře D. Jankova. Co k nim říci? U nás se tímto žánrem zabývá jen málo výtvarných umělců. A ti, kteří o SF nemají hlubší zájem, posuzují Jankovovy obrazy jako neosobní, stojící mimo člověka. Ten, kdo se však učí poznávat stopy člověka ve vesmíru, vidí na plátnech zhmotnění svých představ, světy budoucnosti, tak tak lákavé a na dosah ruky, ale přesto dnes ještě nepochopitelné.

Pagi

FV SSM 86/84

O B S A H :

	str.	1	Obrazy D. Jankova /Pagi/
	"	2	Obsah
recenze	"	3	A.C. Clarke neznámý /Pagi/
zpráva	"	4	Bořislav '84 /M.H./
novídka	"	5	J. Kuřina: Pod našimi okny
cyklus	"	6	Některé zajímavé postavy polské SF část II - A. Krzepkowski /V. Wágner/
recenze	"	7	F. Běhounek: Na dvou planetách
překlad	"	10	J.A. Zajdel: Utopie
povídka	"	14	J. Karbusický: Přejme jim úspěch
informace	"	15	Máte fanzin nebo ho chystáte? /+ZRMNVVTŠPH+/
překlad	"	16	H.B. Fyfe: Budiž světlo
recenze	"	19	Duna ve filmu /-saz-/

Zprávy i zprávičky

* Ve dnech 14.-16. května proběhne v Pazardžiku /BLR/ Čtvrtý národní festival vědecké fantastiky.

* 15. března k nám z hyperprostoru dorazila zpráva o založení dalšího SFklubu - při VŠCHT v Praze. SFklub pořádá pravidelné schůzky, vždy v úterý, a vydává fanzin "UFO" v prozatímním nákladě jeden výtisk.

* 26. dubna 1984 pořádá SFK MFF UK - Villoidus v pražském Planetáriu pásmo "VELKÝ TŘESK - ROZPUSTILÁ FÉERIE", u příležitosti pátého výročí založení.

* 28. března proběhlo závěrečné hodnocení naší soutěže o "Huňáče zeleného" /"Villoidus viridis"/. S jejími výsledky vás seznámíme v dalším - mimořádném čísle.

* Žádáme všechny, kteří zasílají své překlady a jiné příspěvky do našeho časopisu, aby za ně psali zdroje /název orginálu, vydavatelství, rok vydání a své jméno/ !!! Jinak nebude možno došlé práce přijmout ani vydat.

/Vybral a sestavil M.H./

S F: Fanzin pro vnitřní spotřebu SFK Villoidus při FO SSM MFF UK
Vychází neperiodicky 5 - 7 krát ročně
Šéfredaktor: Martin Hlaváč
Na čísle 2 spolupracovali: Z. [illegible], P. Holan, M. Semín-
Redakční uzávěrka: 30.3.1984
Náklad: 200 výtisků počet stran: 19
Adresa: kolej Hvězda 32/2A, 162 08 Praha 6 - Petřiny

Arthur C. Clarke neznámý

Diaspar, veliké město žijící věky věků izolováno kopulí od pouště ve kterou se lhostejností generací proměnil povrch Země - to je kulisa kterou Arhtur C. Clarke staví před čtenáře své novely Against the Fall of Night - Proti soumraku.

Lidstvo, zdánlivě úspěšné, ve skutečnosti stagnuje. V Diasparu průměrná délka života přesahuje milión let - ale zvídavý Alvin, sedm tisíc set starý chlapec, je posledním dítětem ve městě.

Snad proto se snaží proniknout ven z Diasparu. Po mnoha pokusech a hledání nalézá jeho protějšek - Lys, rozsáhlou oázu zeleně, v níž jsou vozhozeny malé vesničky. Jejich obyvatelé žijí zcela jinak, než Alvinovi spoluobčané: v Lysu se zaměřili na prohloubení vlastností intelektu, gerontologii však nerozvíjeli.

Alvin postupně zjišťuje, že historie lidstva je ve skutečnosti snůškou legend - o Mistrovi, o Útočnících z vesmíru, o bitvě u Skalmirantu, o Sedmi sluncích. Nález kosmické lodi, patřící legendárnímu Mistrovi /ve skutečnosti filosofovi, hledajícímu úkryt před pronásledováním/ umožní Alvinovi cestu k Sedmi sluncím. Tam se chlapec setká se superintelektem Vanamonde, který označuje lidstvo za svého tvůrce. Vanamonde pomůže historikům Lysu a Diasparu nalézt pravdu o minulosti Země. Hrozivými Útočníky byly ve skutečnosti lidmi vytvořené a zešílevší superintelekty, Vanamondovi předchůdci, dnes uzavřené do Černého slunce, ale čekající na jeho zánik a vždy připravené k bezhlavému ničení všeho, co se dostane do jejich dosahu. Pevnost Skalmirante sloužila k destrukci Měsíce, když svým pádem ohrozil život na Zemi.

Alvin posílá kosmickou loď do Vesmíru hledat jiné civilizace, sám zůstává na Zemi. Před jejími obyvateli je řada úkolů - obnovit hydrosféru planety, nalézt soulad mezi technologickou civilizací Diasparu a přírodním životem Lysu, a mnoho dalších:

"V tomto Vesmíru nastává soumrak. Stíny se prodlužují a nikdo neví, bude-li následovat svítání. Ale kdesi jsou hvězdy ještě mladé a rozbřesk teprve přichází. Člověk pak opět půjde cestou, po níž už kráčel."

x x x

Úvodní scenerii této novely si ACC zaznamenal někdy v roce 1935. Původně to byl jenom záblesk nápadu, který neměl vztah k žádné z povídek, na nichž v té době pracoval, a tak námět zůstal několik let nevyužit. V letech 1937-1946 ACC postupně vytvořil pět verzí, které postupně nabíraly na délce. Původní letmé inspirace nabývaly zřetelnější

podoby - Stapledonovi První a poslední lidé, které ACC četl kolem roku 1930, povídka Twilight-Soumrak Dona A. Stuarta /= John W. Campbell/, Debussyho skladba L´Apresmidi, a také kontrast mezi rodným venkovem a Londýnem, kam se devatenáctiletý ACC v roce 1936 přestěhoval. John W. Campbell postupně odmítl několik verzí, a nakonec toto dílko spatřilo světlo světa až v magazíně Startling Stories v roce 1948. Vydavatelé opatřili toto vydání obálkou téměř pornografickou, i když obsah je sexuprostý - vzpomeňte na Vonnegutova Kilgora Trouta!

V roce 1953 vydalo nakladatelství Gnome Press poprvé tuto novelu v "tvrdých deskách" - na americkém knižním trhu, přesyceném paperbacky, je "hard cover" považována za vysoké ocenění kvality a hlavně nakladatelské úspěšnosti díla.

Během svého pobytu v Austrálii, kde prováděl průzkum Velkého barierového útesu, se ACC k novele vrátil, důkladně ji přepracoval a opět prodloužil. Tak vznikl román The City and the Stars - Město a hvězdy /1956/, který však původní verzi nevytlačil ani z povědomí fanoušků, ani z knižního trhu.

Pagi

BOŘISLAV 84

Od 16. do 18. března se v Bořislavi, malé to vísce u Teplic konalo kolokvium zástupců československých SFK.

V pátek kvečeru se osazenstvo sešlo na Večerníčku. Po něm se však na kutě nešlo! Od devíti hodin večerních začalo totiž jednání, které se protáhlo do pozdních ranních hodin. Po pěti hodinách spánku jsme se sytě najedli a takto posilněni začali jednání a ostrou diskusi, která byla úmorná až vysilující, neboť jsme se doslechli, že je venku pravá slunečná jarní nálada.

Přes některé obtíže a úskalí jsme se dopracovali k pozitivním výsledkům. Především je to ustavení pětičlené Koordinační komise /v zkratce KK/, která vznikla z podnětu pražských SFK. Jejími členy jsou: Zdeněk Rampas
Petr Holan
Vladimír Veverka
Miroslav Nejedlý
Tomáš Štipský
na zkušební dobu jednoho roku s tím, že se zástupci klubů sejdou opět 23.-25. listopadu 1984 v Šumperku, kde zhodnotí práci komise a provedou případné změny.

Hlavními úkoly KK bude koordinace SF hnutí, zprostředkování informací prostřednictvím INTERKOMU, spolupráce v oblasti archivování SF tvorby apod.

Dalším úspěchem bylo vyhlášení ankety o cenu "Ludvík", která proběhne na letošním Parconu.

/dokončení na str. 5 /

Jiří Kuřina - POD NAŠIMI OKNY

10 hodin 12 minut

S: Tati, podívej se, co jsem našel! Poslechni si...

O: Synu, budu se ti věnovat dnes od 21 hodin 34 minut.

S: Dobře, tatínku.

21 hodin 34 minuty

O: No tak, Honzíku, pochlub se, co jsi to zažil dopoledne za dobrodružství.

S: Byl jsem se podívat v tom starém informačním středisku, víš, tati, v tom, co ho mají za týden likvidovat, a tam jsem našel strašně srandovní text. Vůbec nevím, co má znamenat!

O: Říká se zábavný. No tak mi to ukaž!

S: Tady je...

text 53K7 řádek 1: Pod našimi okny teče vodička,
text 53K7 řádek 2: napoj mi, má milá, mého kondíčka.
text 53K7 řádek 3: Já ho nenapojím, já se proudu bojím,
text 53K7 řádek 4: dostala jsem ránu, ještě maličká.

S: Víš, tati, je tam spousta zábavných slov, kterým nerozumím. Třeba ten kondíček...

O: Koukám, že ve škole moc pozor nedáváš. No přece kondíček, to je kondensátor, prastará základní součástka...

S: Už si vzpomínám, otče, teď chápu, že se tam dál mluví o elektrickém proudu i proč se ta milá bojí. Ale co je to vodička?

O: Biologie tedy není jediný předmět, ve kterém máš mezery, synu. V mytologii jakbysmet. Já neříkám, že těm báchorkám musíš věřit, ale... přece vodička neboli voda, to je bájný nápoj, jímž se živili ti, kteří nás, alespoň podle pověsti, stvořili.

- -

/dokončení ze str. č. 4 /:

V neděli ráno, když už se většina fanů rozjela do svých domovů, probíhaly ještě kontakty a živé diskuse mezi zbylými účastníky.

Můžeme říci, že se celkově letošní jarní setkání SFklubů vydařilo /všem ohromě chutnalo a jídla bylo dost/, i když byla někdy diskuse až příliž rozhárané a široká, což ubíralo na její účelnosti, přehlednosti a vedlo ke zkresleným představám. A to vše stojí zbytečně mnoho času a námahy navíc!

M.H.

A n d r z e j K r z e p k o w s k i

V 70tých letech zaznamenala polská SF nástup nových autorů. Má na tom velký podíl "Ogólnopolski Klub Milośników Fantastyki i Science-Fiction" /OKMF i SF/ založený v roce 1976. Ten pomohl zřídit speciální knižní edici současné polské fantastiky, která se ve velké míře zabývá prezentováním děl nastupujících autorů. A tak své místo na výsluní získává nové pokolení, které se vyznačuje daleko širším záběrem profesionálních a literárních zájmů. Díky tomu se nejen rozšiřuje pohled na svět, ale mění také typ hrdiny - osoby, která reprezentuje autorův model vidění světa. Nejčastějším hrdinou již není vědec nebo svérázně pojatý nadčlověk, ale obyčejný člověk, kterého můžeme běžně potkat na ulici. Dostává se sice do nezvyklých situací, užívá lepší techniku, ale chováním je blízký dnešnímu člověku. Tím se také polská SF stává daleko opatrnější v optimistických závěrech a daleko více ne společenskými tendencemi se zabývá osudy jednotlivce. V některých případech využívá až prvky literatury "inner space".

Jedním z autorů mladého pokolení, který si nejrychleji získal uznání a obdiv čtenářů i vydavatelů, je Andrzej Krzepkowski. Autor, kterého v jeho díle daleko více než Vesmír děsí a zajímá sám člověk. Narodil se v roce 1953 ve Varšavě. K roku 1975, kdy skončil vojenskou službu, se datují jeho první nesmělé pokusy o psaní vědecké fantastiky. Jeho první knihou je velmi pěkná sbírka povídek "Obojetne planety z nichž některé vyšly i u nás. Témata povídek jsou prostá, inspirovaná každodenní realitou, jako je třeba sypání odpadků do Visly /"Chatka gdzieś w Kosmosie"/.

Krzepkowski dále rozvíjí svou povídkovou tvorbu, přičemž jeho hrdina je velmi často jakoby úmyslně nedokonalý. Jeho nedokonalost je pak konfrontována s dokonalými nebo pseudodokonalými postavami a prostředím. Je tomu tak například v povídce "Czlowiek z garbatym mozkiem z antologie mladých polských autorů "Spotkanie w przestworzach 1" a v povídce "Szczepant".

Romány "Śpiew krysztalu" a "Kreks", které vyšly v minulém roce, však bohužel nedosahují zdaleka úrovně povídek a kromě ojedinělých zajímavějších momentů v druhém z nich jsou téměř nečitelné.

Literatura: Wójcik, A.: W strone cztowieka /BG 1 - 1980/
Krzepkowski, A.: Obojetne planety /KAW 1978/
Krzepkowski, A.: Śpiew krysztalu /Wyd. Lubelskie 1982/
Krzepkowski, A.: Kreks /KAW 1982/
Spotkanie w przestworzach 1

Vladimír Wágner

NA DVOU PLANETÁCH

František Běhounek

Pilní čtenáři SF knih F. Běhounka si snad vzpomenou na poznámku "pod čarou" v knize Akce L, kde se při líčení katastrofy a zničení dávné civilizace na Marsu píše, že "vysvětlení příčin najde čtenář v knize Na dvou planetách". Ježto tato kniha není česky v žádné knihovně, lze se domnívat, že šlo o odkaz na jakési budoucí dílo, které pak nikdy nevzniklo. To je však omyl. Řečená knížka byla skutečně napsána, přeložena do polštiny a v roce 1967 vydána v katovickém nakladatelství "Šłask".

Kniha Na dvou planetách je další z Běhounkových technologických SF. Autor zajímavě rozvíjí myšlenku existence dávné civilizace na jiné planetě Sluneční soustavy - na Marsu. Marťanská civilizace dosáhla vysoké technické úrovně, vytvořila příznivé podmínky pro život všech obyvatel planety a pro další pokolení se chystala osídlit další planety a měsíce Sluneční soustavy. Do kosmu byly vyslány čtyři rakety, které měly náš systém prozkoumat.

Na planetě samotné se však schylovalo ke katastrofě. Začaly se probouzet podzemní síly planety, na něž však přes varování některých vědců nebyl brán zřetel. K Marsu se totiž blížilo neznámé těleso, veliké téměř jako planeta. Celý Mars se soustředil na tuto vyjímečnou událost - průlet Neznámé /tak byla nazvána/. Přiblížení Neznámé k Marsu však mělo katastrofální následky: docházelo k četným sopečným výbuchům, mnohonásobně se zaktivizovaly tektonické a slapové síly, a zakrátko došlo ke zničení celé marťanské civilizace a k nevratným změnám na povrchu planety i v atmosféře, která se stala nedýchatelnou. Celou katastrofu přežily jen posádky dvou ze čtyř vyslaných raket. Jedna ze čtyř lodí zmizela v kosmu beze stopy, druhá zanikla ve Slunci. Třetí raketa však přistála na Venuši, našla tam příhodné podmínky k životu a její posádka vytvořila základy nové civilizace. Čtvrtá raketa - jak je známo z Akce L - se po průzkumném pobytu na Jupiterově měsíci Kallisto vrátila zpět k Marsu, a když její posádka zjistila, že se na Mars nemůže vrátit a že by nesnesla pozemskou gravitaci, rozhodla se přistát na Měsíci. Raketa zůstala na Luně navždy a po tisíc letích byla nalezena pozemšťany. Část posádky však přežila: za nějakou dobu přistála na Měsíci raketa z Venuše a přiživší členy odvezla.

Civilizace Marťanů se na Venuši udržela a dále se rozvíjela /opti Běhounkovu tvrzení v pokračování Akce L - v Robinzonech vesmíru - byla tedy Venuše obydlena/. Její obyvatelé se brzy přizpůsobili místním podmínkám a až na trochu větší vzrůst se od obyvatel Země téměř

nelišili. Dobře si byli vědomi existence a rozvoje lidské civilizace na Zemi a behem staletí tam podnikali průzkumné lety. Stopy jejich p bytu na Zemi zůstaly dodnes částečně nevysvětleny /zde se Běhounek blíží názorům dr. Součka/. Poslední výprava před událostmi vylíčeným v knize se konala v roce 1908 pozemského letopočtu. Tehdejší výprava našla v lesích Podkamenné Tunguzky /tehdy už její přílet vyvolal zna nou pozornost/ mladého polského revolucionáře, vězněného na Sibiři carským režimem, jenž se pokusil o útěk a byl už na pokraji smrti. Vzala ho sebou na Venuši, kde se oženil s Marťankou a stal se otcem hlavního hrdiny příběhu - Arina.

Pomocí spojových družic sledují Marťané /nyní už Venušané/ pozo ně technický i společenský vývoj na Zemi. Po druhé světové válce se začínají obávat, že by jejich civilizace mohla být objevena a zničen Rada Venuše projednává další postup, objevují se návrhy na předběžný útok na Zemi, ale nakonec je rozhodnuto vyslat na Zemi další průzkum nou výpravu a zároveň pomocí družic a dalších přístrojů vytvořit pro pozemské přístroje zkreslující obraz jejich planety, aby na Zemi doš k závěru, že na Venuši není život možný.

Expedice je složena z rozvážného Fara, který je velitelem, z nad šeného Arina a z jednoho z "nelítostných" Kirta. Kosmická loď ve tva nejmodernějšího pozemského letadla se přiblíží k Zemi, uspí plynem posádku i cestující zaoceánské lodi a zmocní se tří cestovních pasů a značné částky peněz. Pak pomocí uměle vytvořené mlhy nepozorovaně při stane v Americe, ubytuje se v nejluxusnějším manhattanském hotelu a vydá se na průzkum.

Členové expedice se rozdělí a zjišťují současnou situace na Zemi Velitel Far se jako divák zúčastní astronomické přednášky na téma "Možnosti života na Venuši". S uspokojením konstatuje, že tato planet je všeobecně uznávána jako nehodící se pro jakékoli formy života. Při návratu se Far srazí s průvodem, demonstrujícím za odstranění jader ných zbraní, v němž ke svému úžasu spatří Arina, jak se baví s neznámou dívkou. Dívka považuje Arina za naznámého cizince a vysvětluje mu cíle a zásady jejich hnutí. Ten je jejími názory velice zaujat.

Když se expedice přestěhuje do pronajaté vily na pobřeží, setká se Arin s onou dívku znovu. Dívka - norská studentka Eja Nielsenová - líčí Arinovi své otřesné válečné zážitky z dětství. Její vyprávění na Arina značně zapůsobí. Proto po návratu do vily navrhuje svým druhům, aby jejich venušanská civilizace mírovému hnutí pomohla. Po konzultaci s Radou Venuše je však Arinův návrh zamítnut: Rada nesouhlasí s ingerencí na Zemi a zakazuje expedici vyjevit komukoli svůj původ.

Arin se rozhodne k samostatné akci. Opustí své druhy, odjíždí k tajné atomové základně hluboko v poušti, podaří se mu proniknout dovnitř a zničit část zařízení. Vzápětí je odhalen a pokouší se uprchnout, je však chycen a uvězněn.

Po dlouhé, podrobně vylíčené vyšetřovací a soudní proceduře je Arin za sabotáž odsouzen k trestu smrti. V soudní síni však spatří Fara, kterému se podařilo jej vypátrat a který mu slibuje pomoc.

Nikdo však dosud nezná Arinovu totožnost ani motivy jeho činu. Jeden inspektor FBI ale náhodou vyslýchá domovníka vily, kde trojice bydlela, a ten si na bývalého nájemníka vzpomene. Inspektor se rozjede do vily i s vězněm. Ve vile však čekají Far s Kirtem, kteří policii zneškodní a Arina osvobodí. Trojice se chystá odletět zpět na Venuši; Arin však prohlásí, že on, napůl pozemšťan, zůstane na Zemi, kde je jeho místo. Přes Farovy i Kirtovy protesty odmítne nastoupit do lodi a odletět se svými druhy. Kirt chce při odletu Arina usmrtit paprskometem, aby nemohl nic prozradit, avšak Far mu v tom zabrání. Arin zůstává na Zemi, stopuje projíždějící vozy a dívá se na odlétající loď. Pokusí se dostat do Evropy a začít tam nový život. Snad se časem setká i Ejou Nielsenovou...

Kniha je typickou Běhounkovou technologickou SF bez hlubšího psychologického propracování jejích postav. Hlavní pozornost je věnována líčení marťanské civilizace a průzkumu Země expedicí, v druhé části se podrobně popisuje Arinova akce, jeho dopadení a výslech. Autor se v knize zabývá problematikou mírového hnutí na Západě a přináší alespoň částečné řešení této otázky - po prozkoumání gravitačních zbraní odebraných Arinovi dojdou američtí vědci k názoru, že je Sovětský svaz daleko předstihl, a přimějí americké úřady zahájit jednání o omezení zbrojního potenciálu. Je přirozené, že takové řešení může být pouze neúplné a dočasné. Přesto z románu jasně vyplývá autorův názor na otázku vedení jaderné války a jejích následků.

Kniha Na dvou planetách je přes uvedené nedostatky /pro autora v žánru SF ostatně typické/ zajímavou ukázkou české SF tvorby zabývající se vztahem dávné minulosti a nejaktuálnější současnosti a zasloužila by si vydání českého originálu i u nás.

/Podle překladu do polštiny "Na dwóch planetach" Jadwigy Bułakowské vydaného nakladatelstvím "Wydawnictwo Šłask" v Katovicích 1967 napsal recenzi Jan Pavlík/

U T O P I E

Janusz A. Zajdel

Čistý papír ležel na stole už tři dni. Thomas Q. Empty, spisovatel, se posadil a tak jako každý den se do něj vpíjel pohledem.

"Není nic horšího na světě" opakoval si co chvíli, "než psát něco na objednávku."

Pil hořký čaj a nervózně okousával tužku a přitom se snažil napsat c o k o l i v . Před týdnem lehkomyslně přijal nabídku přítele redaktora, dnes právě končil dohodnutý termín. Už nešlo od smlouvy ustoupit. A právě teď, jako na zlost, ani jeden nápad, ani stopa po nějaké koncepci.

Zklamaly ho všechny známé a většinou účinné způsoby - využití cizích textů, několik hodin trvající studium stropu nebo kontemplace při pohledu na dívčí akt visící proti psacímu stolu. Tom rozpačitě přebíhal zrakem od jedné stěny ke druhé a snažil se najít nějaký záchytný bod, nějakou myšlenku, přivolat vzpomínku, která by mu dovolila slepit první větu...

Začátek mu vždy dělal potíže, potom už to bylo lepší. A když se rozjel, dařilo se mu stvořit více či méně složitý svět pocitů, onen tajemný "inner space", který potom umístil ve středu své obrazotvornosti. Zbytek byl zcela prostý; jak cestoval v hlubinách svého kosmu bez problémů dokázal popsat ne mnoha stranách rukopisu, informovat o jakémsi bohatství a složitosti tamtoho světa.

Vnější skutečnost - banální a tolikrát omílanou novináři - zkomal nerad, i když z ní čerpal inspiraci.

Bohužel už několik dní zůstávalo jeho nitro pusté a prázdné, co bylo do jisté míry spojené s podobně prázdným domácím barem, lednicí i bankovním kontem.

Výše uvedené skutečnosti byly těmi racionálními důvody, kvůli kterým se Tom stále u psacího stolu trápil. Zjistil, že mezi čtyřmi stěnami už nenajde žádnou inspiraci, vstal proto z křesla a šel k oknu. Nejdříve opatrně otevřel špehýrku v okenici z ocele a mrknul jedním okem ven, po chvíli odemkl a otevřel. Nachýlil tvář k oknu a uviděl malý výřez vnějšího prostoru, který byl olemován výklenkem v silné železobetonové stěně domu.

Na levé straně bylo vidět celou stavbu hotelu Extraterrestrial s výjimkou několika horních pater, která mizela z dohledu za horní částí okenice. Vpravo dosahoval zrakem až ke křižovatce s čtyřpatrovým uzlem azurových viaduktů a estakád.

Tom si přisunul židli, postavil se na ni, aby viděl dolů na ulici. Jedině díky tomu mohl potorovat Ulici Nádherných Perspektiv, ted spíše jednu její polovinu. To samo o sobě stačilo, aby se přesvědčil že situace ve městě je v podstatě normální.

Proti oknu, před portálem sídla představitele Federace planet Síria bylo vidět dva významné Sírijce, kteří šli po chodníku postaveném zvláště pro ně. Vzhledem k jejich rozměrům nemohli používat normální a chůze po silnici by ohrožovala bezpečnost protozu. Srážky, ke kterým tu a tam došlo, končily tragicky pro vozidla, což bylo úplně jasné vzhledem k hmotnosti a tloušťce pancíře Sírijců, který odpovídal spíše střednímu tanku.

Poblíž hotelu tak jako každé ráno odstraňovaly dva likvidátory barikádu, která tu zůstala po včerejších pouličních srážkách. Tom si povšiml, že už nějaký čas se zbytky barikád neodvážejí, ale nechávaj na hromadách před hotelem. Šlo jim asi o to, aby demonstranti každý den znovu nerozebírali povrch vozovky a nepřinášeli si všechny okoln popelnice.

Včerejší srážky nebyly asi příliš silné, protože si povšiml jen šestnácti šedivých plastických pytlů s mrtvolami, které byly poskládány na kraji chodníku a očekávaly na kontejner pohřebního ústavu.

Mezi mřižováním viaduktu na třetí úrovni křižovatky jakýsi terorista ostřeloval ze samopalu rozprchlou skupinku dětí ze školního výletu. Buď terorista tak špatně střílel, nebo děti na hodinách občanské nauky tak dokonale natrénovaly využívání přechodných úkrytů - jeh střelba nezpůsobila žádné škody, když nepočítáme jednu stařenku a tř postřelené policisty z intervenční skupiny.

Tom pozvedl zrak na kousek světle šedého nebe, které bylo vidět nad střechou obchodního domu mezi hotelem a ambasádou Síria. Mezi nim každou chvíli prolétávala diskovitá letadla Sírijců a doutníkovité stroje Aldebaranců. Občas se objevovaly malé letouny policie, která kontrolovala pouliční ruch.

Likvidátory odstranily barikádu, ulice opět ožila normálním ruchem. Terorista právě spadl do jízdní dráhy, když ho jeden z okolojdoucích Sírijců trefil kamenem - asi mu neustálý rachot střel na jeh pancíři vadil v rozhovoru s krajanem.

"Pořád dokola totéž!" vydechl Tom a odešel od okna. "Žádná inspirace, samá banalita a jednotvárnost."

Za jeho zády se ozval silný úder, detonace otřásla stěnami. Pancéřová okna sice vydržela, ale přesto zabezpečil okenice, když se nej prve přesvědčil, že k explozi došlo zase v kanceláři Proxima Spacelines - v přízemí obchodního domu.

Usedl nad prázdným papírem... a z ničeho nic dostal nápad. Po dvou hodinách už mohl diktovat automatické sekretářce.

"Budu to muset sám odnést..." pomyslel si rezignovaně. Mohl by zatelefonovat do redakce, aby pro to někoho poslali, ale už dva dny nešly videofony, bylo to způsobeno tím, že kabely zalila voda z rour zničených zříceným letadlem, ve kterém teroristé zanechali bombu.

Tom nesnášel procházky po městě. Bunkr, ve kterém byla redakce, se nacházel na druhé straně centra - blízko, že se nevyplatilo riskovat cestu metrem, které bylo ovládáno bandami narkomanů, ale zase do daleko na procházku. Ale neviděl jiné východisko. Vyndal neprůstřelnou bundu, helmu a vysoké nepromokavé boty. Pečlivě se oblékl, vzal z věšáku tašku s plynovou maskou a příručním paralizátorem a opatrně vykoukl na chodbu. Kolem ucha mu hvízdla zbloudilá kulka - děti sousedů si asi hrály na bankovní loupež. Přivolal výtah, ale ten byl plný slzného plynu, a tak šel raději po schodech. O patro níž narazil na Prokyonce, který ležel úplně opilý napříč schodiště. Opatrně ho minul držel se stranou od jeho ostrých výrustků, a bez překážek dorazil do přízemí. Když vstoupil do dveří, náhle před něj na chodník dopadlo něco těžkého. Ucouvl, ani se nepodíval, co to bylo. Vzal to jako zlé znamení a šel raději do sklepa. Minul dvě stařenky, vyšel na druhé schodiště a odtamtud do zadního traktu, kde se nacházel vstup. Rozhodl se jít kanály, i když tak riskoval setkání s Aldebaranci, kterým příliš suché pozemské klima nesvědčilo. Neměl je rád, protože byli agresivní a nesympatičtí. Přesto všechno usoudil, že tato cesta bude nejbezpečnější.

\- - -

Redaktor prošel rukopis a dvouznačně se ušklíbl.

"Co to má být?" zeptal se a potom začal polohlasně číst: "Jack odsunul záclony a do široka otevřel okno. Milá vůně kvetoucích líp vyplnila pokoj spolu se slunečními paprsky. Na blankytném nebi pluly malé sněhobílé obláčky. Slavíci zpívali vysoko nahoře, roj včel obalil kvetoucí stromy, pod kterými si hrály děti. Chlapec tahal za ocas velkého psa..."

Redaktor přestal a pohlédl na Toma.

"Ten pes neprojde," řekl ostře.

"Proč?"

"To je jasné. Máme dobré vztahy se Síriem. Sírius leží v souhvězdí Velkého psa... tak s tím taháním za ocas..."

"Máš pravdu," řekl Tom. "Musíme to změnit."

"To stejně nepomůže. Celá povídka je čistá utopie. Chybí tomu realismus."

"Kdysi...ten literární žánr byl velmi populární..."

"Vím - Platon, More a další."

"No právě!" přitakal Tom, i když ty pány vůbec neznal.

"Ale i při fantazírování platí jisté zásady, minimum elementárn logiky," pokračoval redaktor. "A zejména se nikdo nesmí urazit."

"Škrtnu to o tom psu..."

"Ále... pes... no, chtěl jsem říci, nejde tu přeci o psa. Tvoje utopie je nelogická."

"To je velmi vzdálená budoucnost..."

"Dobrá. Řekněme, že si příští generace poradí s terorismem, morálním rozkladem, nespokojeností společnosti, životním prostředím, urbanizací, komunikací... Dobrá... Ale... v obraze světa, který jsi tu načrtl... chybí mi tu určité elementy..."

"Je to těžké, abych v jedné povídce načrtl celý, úplný obraz... To je jenom chvilička, zlomek nového, lepšího světa," bránil se Tom.

"Hm... ale když naše civilizace navázala takové rozsáhlé meziplanetární styky... Když k nám přilétá tolik vesmírných hostů z jiných hvězdných systémů, i když máme tolik problémů... Nemyslíš, že ten tvů ideální svět by navštěvovali ještě více? A v tvé povídce není ani jeden... V tvém náčrtku nevidím ani jednoho Sírijce, Aldebarance, Prokyonce..."

"Chtěl bych ukázat svět, který se zbavil v š e c h problémů, ale když myslíš, že..."

"Myslíš, že tradiční pozemská pohostinnost nám nikdy nedovolí vyhnat hosty. Nelze dopustit, aby v budoucím světě chyběli, protože někdo by si mohl pomyslet, že je opravdu chceme vyhnat anebo ještě něco horšího..."

"Po pravdě řečeno, nevymyslel jsem, jak tu utopii uskutečnit. A hosté..." zaváhal Tom. "Nemyslíš, že by za čas mohli sami odletět?"

"Z toho tvého ideálního světa?" rozesmál se redaktor. "Hergot... ty fantasto..."

/J.A.Zajdel: Utopia, vydal Kwazar Poznań 1981,
přeložil J. Olša/

Jiří Karbusický - PŘEJME JIM ÚSPĚCH

Svět si rozhodně takový konec nezasloužil. Tedy svět - pouze planeta s názvem Země - ale pro druh homo sapiens znamenala v té době všechno.

Stala se totiž tato věc: z neznámých důvodů bylo během kratičké doby zavaleno jedno městečko v Čechách záhadnou polotekutou hmotou. Kdyby se pohroma nerozšířila, stála by světovému tisku jen za několik řádků daleko od titulních stran. Ale opak byl pravdou. Hmota nabývala neuvěřitelným tempem.

Samozřejmě se o ni hned začali zajímat vědci. Výsledky chemické analýzy se však překvapivě odlišovaly od všech předpokladů a navíc měla hmota jednu neuvěřitelnou vlastnost - dala se bez jakýchkoli úprav konzumovat. Vysvětlení záhady se tím odsunulo mimo lidské možnosti. Jako první se vzdali iniciativy astronomové - kosmický původ zcela vyloučili. Vulkanologové odstoupili vzápětí po nich - sopka podobných vlastností nemohla existovat. Postupně se vzdávali další odborníci.

Jen ekonomové skákali samou radostí. Jim bylo úplně jedno, jak ke všemu došlo. Pro ně představoval tento jev výhodný vývozní artikl. Evropa se stala "obilnicí" světa.

Velice brzy však zjistili, že ačkoli z té hmoty už dělali dokonce i drobení pro raky poustevníky, všechno je málo. Pozemská biosféra prostě nebyla schopna podobné množství spořádat.

A tak byla zaplavována další a další města. Cesty se ucpávaly množstvím uprchlíků, kteří - po mimořádném zasedání OSN - měli volný vstup do okolních států.

V té době si svět uvědomil velikost nebezpečí a začal se zuřivě bránit. Nejprve použil běžné prostředky, vzápětí po nich méně běžné, urychleně pak tajné a téměř souběžně s nimi supertajné. Nic nepomohlo. Všechny zbraně - A,H,N,B,F,L,M,P,S,V,Z - zklamaly. Zároveň se jejich přičiněním stalo území od polárního kruhu k Severní Africe a od Portugalska k Uralu neobývatelné. Povrch Země pokrytý záhadnou hmotou byl jen o málo menší.

Lidstvo propadlo panice. V jednotlivých zemích museli do čela vlád nastoupit vojáci a nastolit klid. Záchrana přece byla možná! Klasické loďstvo sice ve hmotě vázlo, ale plavalo! Prakticky všechen průmysl se proto vrhnul na výrobu umělých ostrovů. Nebyla to však jediná možnost záchrany životů. Na povrchu pevné země a pod

ním se budovaly navzájem propojené úkryty s východy na vrcholcích horských štítů. Čím výš, tím líp. Nikdo nemohl vědět, kam až hmota vystoupí.

Dnes je už po všem. Téměř celý povrch Zeměkoule je pokryt nehybnou masou. Původní moře ji jen mírně rozředila. Mimo umělé ostrovy a podzemní úkryty existuje život pouze v několika málo formách. Některé druhy však zaznamenaly obrovské přemnožení - například ptáci. Na všem, co plavalo, měli svá hnízda. Někteří vědci usuzovali, že budoucí pevniny budou tvořeny právě z jejich trusu. A nejen z jejich. Lidstvo jim v této oblasti pomáhalo ze všech sil.

Stále se doufalo, že se situace dříve nebo později sama vyřeší jakousi přirozenou rovnováhou mezi tvorbou jedlé látky a její spotřebou živými organismy. Podobný stav však nebyl východiskem. Bylo nutno nalézt účinný způsob, jak zamezit vytváření nové hmoty. A tak se podnikaly expedice k epicentru a zkoušelo se tam prakticky všechno. Některé experimenty byly doslova kuriozní a hraničily s čirým zoufalstvím. Jeden takový právě probíhá a my jsme jeho svědky. Nutno si ale položit otázku: 'Je skutečně tak naivní?' Na první pohled snad ano. Ale pozorujme:

Miniaturní umělý ostrov křižuje nad epicentrem a vleče po dně podivného moře supervýkonný reproduktor. A nahoře, v malé kabince, sedí skupina Čechů střídající se u mikrofonu. Opakují až do ochraptění stále tutéž větu:

"Hrnečku, dost!"

Lze jim snad nepřát úspěch?

- -

MÁTE FANZIN NEBO HO CHYSTÁTE ?

Dobře si ho prohlédněte! Toužíte-li po ilustracích, pošlete na adresu Mirka Nejedjého povídku, kterou chcete zvelebit, a připojte požadovaný formát ilustrace /resp. poměr stran obrázku/.

+ ZRMNVVTŠPH+

horace b. tyle

budiž světlo!

Oba muži se obořili do silného stromu s urputností, v níž se již odrážela únava. Staré sekery se střídavě zakusovaly do dřeva, slunce pražilo a mužům stékaly po těle kapky potu.

Opodál na štěrkové krajnici stál Blackie, popotahoval se za bradku a pozoroval, jak se bílý zásek prohlubuje. Pak obrátil svůj hranatý a osmahlý obličej k prostranství z rozpukaného a záplatovaného betonu, kde hlídal Vito Podsaditý. Jejich pohledy se setkaly a Blackie mu pokynul.

"To stačí, Side a Miku. Poradíme se."

Rytmické údery seker ustaly. Mike řečený Rudoch si předloktím přejel přes napůl oholený švihácký vous. Sid beze slova odešel vystřídat Vita.

"Už to bude," holedbal se Mike a pyšně zašilhal na zásek. "Myslíš, že je to přiláká?"

"Jasně," odpověděl Blackie, plivl si do dlaní a zvedl jeden z chatrných nástrojů. "Vod toho tady sou."

"Stejně je to zvláštní," řekl Mike, "že některý to vydržej a jiný se rozflákaj. Musej tady být už od mejch klukovskejch let... určitě sloužili už před poslední válkou!"

"Vždyť toho kór moc na práci nemaj. Leda v zimě, když odklízej sníh, jináč sem tam položej záplatu a šmytec."

Mike zamračeně pozoroval zničenou silnici. Ustoupil před horkem, které odrážela.

"Vrtá mi hlavou, jak můžou vědět, že na tom a tom místě je prasklina."

"Já si myslím, že jsou stroje, který říděj zase jiný stroje," vzdychl si Blackie. "Nevím. Tenkrát jsem byl ještě moc mladej. Tak co, Vito? Jde se na věc?"

Druhá směna se dala do rachoty, Mike ustoupil z dosahu odlétavajících odštěpků a usedl do hebké trávy, nastupující do dalšího útoku proti krajnici. Vzduchem zakroužila tříska a dopadla mu k nohám. Zvedl ji a přičichl k ní. Voněla tak nějak opravdově, zvláštně.

Když se strom konečně položil přes silnici, Blackie je odvedl na místo léčky, které vybral už dopoledne. Bylo o padesát metrů výše po silnici směrem k troskám města, ale trochu stranou; skupinka stromů jim poskytovala stín a úkryt zároveň.

"Měli jsme si vzít něco k jídlu," řekl Vito.

"Netušil jsem, že to bude tak dlouho trvat," řekl Blackie. "Ženský nám určitě už něco připravily."

"Dobře udělaly," řekl Mike.

Pohlédl na tenkou větévku. Chvíli vyčkal, pak popadl lovecký nůž opotřebovaný léty broušení a uřízl rovný kus větve. Začal ho ořezávat.

"Blbče!" protestoval Sid. "Chceš, aby si všimli pahýlu na stromě?"

"Co tě nemá! Na to nemaj mozek!"

"Prdlajz! Je to vidět jako dřív značka na rohu ulice. Myslíš, že si toho všimnou, Blackie?"

"Nevím. Možná." Blackie se opatrně zvedl a podíval se přes ostružiní. "Vylezu na strom a kouknu, jestli někdo nejde."

Povytáhl si kalhoty a hledal vhodné místo k lezení. Džíny měl kvalitní, i když opotřebované a záplatované, a nechtěl si je natrhnout. Bylo stále obtížnější opatřit si ve starých troskách jakžtakž zachovalé ošacení.

Vybral si jednu nižší větev a odrazil se. Vzepřel se, vymrštil se nohama a svižně zmizel v listoví. Ostatní čekali dole. Sid občas pohlédl nahoru. Vito pokopával do jednoho z kyjů, který si přitesali

FV SSM 56/84

ze starého břevna. Druhý kyj měl schovaný pod bundou, ale čouhalo z něho dost, aby se dalo poznat, že byly udělány z jednoho kusu dřeva, které bylo na jedné straně natřené našedo, a na druhé straně, k níž byla dříve přitlučena prkna, mělo pruhy a díry. U seker leželo svinuté lano.

Blackie stál vysoko v koruně a pozoroval betonovou stuhu.

Odtud, uvažoval, by jeden skoro řek, že se město nerozpadá a že ještě žije.

Okna vzdálených domů, to byly jen černé díry beze skel, ale slunce dodávalo zdivu zdání bělosti a čistoty. Děravé střechy byly pro Blackieho stejně normální jako cáry na většině lidí, které znal. Dále směrem do centra byl ještě důkaz zmizelé moci lidstva... nesmírná hromada rozbitých kamenů a roztaveného kovu. Zóna zarůstala podivnými travinami a mechy. Uplynou však ještě věky, než zakryjí tu spoušť.

Kopečky roztroušené podél silnice byly méně nápadné, zjevně byly halabala odstrčeny za štěrkové krajnice... Rozpadající se kusy, které podle legendy měly být stroji, v nichž se jezdívalo kdysi po silnici.

V zatáčce se cosi zalesklo. Blackie přihmouřil oči, aby lépe viděl.

Sešplhal tak mrštně, že trojice dole ani nezaslechla šelestění listí. Seskočil mezi ně jako kočka.

"Už jdou!"

Nakažen tichým spěchem svých druhů si rychle navlékl špinavou bundu. Vito se jednou rukou drbal na chlupatých prsou a druhou potěžkával kyj, který se v jeho ohromné ruce zdál lehký jako pírko.

Potichu sledovali Sida, který vyhlížel skulinkou v plázi. Blackie stál za ním. Udělal pohyb, jako by ho chtěl odstrčit, ale v tom okamžiku Sid pustil keř a dřepl si.

Ostatní zalehli do podrostu nebo za stromy a pozorovali silnici.

Náhle z dálky zaslechli volání sojky a zároveň v listoví nad nimi slabě zavanul vítr. Pak zaslechli další zvuk, bzučivý a řinčivý.

Bez ohledu na výmoly a záplaty jela po silnici neměnnou rychlostí kolona tří vozů. Kolébaly se jeden za druhým a objely správku položenou na dřívější nedokonalou správku, až nakonec zastavily u poraženého stromu. Dva vozy byly buldozery a jeden byl kamión s nářadím.

Zanedlouho se objevila skupina dělníků: zástup osmi robotů. Když došli k překážce, rozvinuli se a zkoumali ji po celé délce. Připomínali gigantického mravence.

"Co to dělaj?" zašeptal Mike, přestože stroje byly od nich dobrých padesát metrů.

"Zkoumají práci pro tu věc, co je sem poslala," odpověděl Blackie rovněž šeptem. "Vidíš ty světýlka, co maj nahoře na hlavách? Jednou mi někdo říkal, že díky jim fungujou."

Někteří roboti si vzali z kamiónu pily a pustili se do kmene. Jiní se vybavili lany a háky, aby mohli překážku upevnit k buldozerům.

"Jen se na ně podívejte," povzdechl si závistivě Sid. "Nám to trvalo celý hodiny a voni už maj půlku za sebou!"

Dívali se, jak roboti rozřezávají strom přehrazující silnici, a nepřekračují přitom ani o kousek krajnici, a jak potom pomáhají buldozerům stahovat jednotlivé kusy stranou. Na druhé straně byl pod krajnicí skoro dvoumetrový příkop. Kmen byl odtažen k příkopu a s praskotem větví a sprškou štěrku do něj svržen.

"Štěstí, že jsme na svahu," zabručel Mike. "To by chlapa přerazilo, až by mu lezly střeva."

"Dejte na mě," řekl Blackie, "a vždycky budete ve správnou dobu na správném místě."

Mike se podíval na Vita a povytáhl obočí. Vito vystrčil spodní ret a poslušně přikývl. Sid se usmál. Nikdo ale na vychloubání nic neřekl.

"Už se řaďej," upozornil je Blackie. "Jste připraveni, chlapi?

Kde je lano?"

Někdo mu ho podal. S očima upřenýma na silnici nahmatal konce lana a jeden podal Mikovi. Ostatní popadli kyje.

"A teď bacha!" poručil jim Blackie. "Já s Mikem srazíme toho posledního. Vy dva vyrazíte a majznete ho přes hlavu. A pořádně!"

"Dokud tam budem, tak nezdrhejte!" řekl velký Sid. "Pronásledovat vás nebudou, ale dovedou se bránit. Nemám chuť, abych zase vodletěl dvacet kroků!"

Podívali se na bílou jizvu, která se mu od pravého ucha klikatila až pod límec bundy. Pak se obrátili k silnici.

"Dobrý!" zašeptal Blackie. "Pojízdnej materiál vodjíždí první."

Kamión a buldozery zamířily k městu a v určité vzdálenosti za nimi kráčeli roboti. Blížili se k místu léčky...začínali je přecházet.

Blackie si dřepl a dotýkal se země jen konečky prstů.

Když těžce procházel poslední robot, Blackie vyrazil ze křoví, spojen s Mikem dvaceti stopami lana, které drželi každý za jeden konec. Rozběhli se za automatem.

Blackie pravou rukou rozhoupal lano. Na druhé zhoupnutí přeletělo robotovi přes hlavu. Viděl, jak se Mike zapírá nohama.

Robot zavrávoral. Nemotorně se natočil doleva a hmatal po překážce. Mike a Blackie znovu zatáhli. Stroj se otočil k nim a snažil se udržet rovnováhu. Jeho druzi pochodovali dál.

"Přehodíme se!" vyštěkl Blackie.

Mike mu pohotově hodil svůj konec lana a v letu chytil konec Blackieho. Obíhali robota, aby ho spoutali. Blackie běžel až k okraji příkopu. Omotal si kus provazu kolem předloktí a seběhl dolů.

Za ním se sypal štěrk, jak se Mike oběma patami zapřel na krajnici. Pak uslyšel tlumený úder dopadu stroje.

Blackie vylezl po náspu. Vito a Sid bušili kyji do neohrabaně se zmítajícího robota. Mike tančil kolem s vyceněnými zuby a dělal, jako že chce oběma nohama na robota skočit. Ale vzhledem k nebezpečí vířících kyjů radši svíral hrsti štěrku a házel je po robotovi.

Blackie se rozeběhl pro sekeru. A právě v tom okamžiku Sid konečně přesně zasáhl robotovu hlavu.

Zajiskřila a sklo se rozbilo. Stroj se přestal hýbat.

"To je ono!" zasupěl Blackie. "To je ono! Stačí!"

Odstoupili. Zarputilé úšklebky zmizely. Hrst štěrku proklouzla Mikovi mezi prsty a hlučně dopadla na beton. Muži se pomalu narovnali a viděli v robotovi spíš hromadu beztvarého kovu než podivné zvíře v agónii.

"Seberem fidlátka a mizíme," řekl Blackie. "Mohlo by je napadnout poslat stroje, aby ho hledaly."

Vito popadl robota za hlavu a stáhl ho ze silnice, pak ho připoutali ke dvěma trámkům.

Asi za dvě hodiny vešli s břemenem mezi trosky, obešli roh ulice a zastavili se před poměrně zachovalou budovou. Před nimi běžel hlouček špinavých a polohaných dětí vykřikujících novinu.

Další dva muži a hrstka žen je s výkřiky obestoupili.

"Musíme se do něj pustit," řekl Blackie a podíval se na oblohu. "Už bude tma."

Muži, kteří měli stráž, zaběhli do vchodu z leštěné žuly a vrátili se zakrátko s nástroji: s kladivy, pákami a sekerami. Za nimi se tlačily ženy s nádobami a starými hrnci. Čtyři muži, znavení nesením robota, odstoupili.

"Kde máme začít, Blackie?" zeptal se jeden z mužů, zatímco čekal, až ženy uvolní lano a trámky.

"Zkuste všechny klouby. Pak ho prorazíte uprostřed a dostanete se na hlavní nádrž."

Díval se, jak kov podléhá úderům. Robot byl postupně zbavován končetin a z ran vytékala tekutina, promazávající složitý mechanismus. Ženy ji chytaly do kanystru.

"Přines šálek, Judy," řekl Blackie své ženě, štíhlé plavovlasé dívce. "Jsem zvědavej, jestli je to ta samá kvalita co posledně."

Když procházeli halou posetou odpadky, zapálil ohnivou hůlku. Judy hu následovala do temné chodby. Rozhrnul kůže nahrazující dveře. Pak přistoupil ke stolu a zakopl. Okno sice ještě nebylo utěsněno proti nočnímu chladu, ale vedlo na dvůr obehnaný vysokými zdmi. Pro oči zvyklé na prosluněnou ulici byla tato místnost tmavá. Judy nalila olej do podomácku zhotovené lampy. Počkala, až hadrový knot dostatečně nasákne, a pak ji podala Blackiemu, který hůlkou zapálil knot.

"Hoří bezvadně, Blackie," řekla dívka a přikrčila nos nad první štiplavostí olejového kouře. "Príma. To je klika, že hned první den je takovej úlovek."

"Řekni zbývajícím deseti paničkám, ať šetřej," upozornil ji. "Až ho úplně vyprázdníme, mělo by toho být na měsíc nebo i na dýl."

Sfoukl plamen hůlky a zamyšleně upustil ohořelé dřevo na podlahu.

"Nejsem žádnej koumes," řekl. "Jinak bysem přešel na to, jak nějakýho donutit, aby obdělával zahradu. Možná že jednou... Ale tenhle druh odmítá dělat cokoli jinýho než opravovat tu jejich podělanou silnici. K čemu ta je dobrá?"

Žena opatrně postrčila lampu doprostřed stolu.

"Každopádně to bude lepší než loňskou zimu," řekla. "Teď už budeme mít světlo."

/Let There Be Light - 1952, Que la lumiere soit
in: Histoire de fins du monde, Le Livre de Poche, Paris 1974
přeložil -jnh-/83/

Duna ve filmu

obrodí SF na západě, či alespoň překoná E.T.?

Herbertova trilogie /či vlastně již tetralogie/ se nyní odehrává na osmi kilometrech čtverečních Mexické pouště /povrchu to planety Arakis/, po tři měsíce zbavovaných všeho živého rostlinstva i živočišstva /skupinou 200 techniků/, aby je pak osídlilo 900 členů filmového štábu producenta Tomyho Longdena. To vše, do dnešního dne, za pouhých 40 milionů US dolarů.

Vnucuje se otázka: budou moci, alespoň nejšťastnější z našich fanů, vidět kdy toto veledílo? Doufejme, že ano, a to dříve, než u příležitosti dvacátého výročí napsání prvního dílu!

-saz-